Siebzehnter Jahrgang. Jüdische Pester Zeitung. Erscheint 3-mal wöchentlich.

יידישע פעסטער צייטונג

אויף דיזע צייטונג קאנן מאן יעדן טאג פרענומעריר־ן.
אונד דער פרענומעריר־ן.־פרעס־ן
כ־נינגס פיס דעם פעסטאנגע דעם
ריסטן בלאטעס.

דיא רעדאקציאן בעפינדעט
דך אין
בודאפעסט.
ווייטצנער בולווארד נומ. 29.
זאגן מאן אויך דיא פרעמדענדאמ.
אם־נגלדער צו ווענדן בעליעבן.

דיזעס בלאטס ערשיינט
דריימאל וואכענטלך
מיטוואך, פרייטאג אונד פרייטאג
אונד קאסטעט
פיר אסטערריך־אונגארן
גאנציהריג 8 גולדן אסטר. וויר.
האלביהריג 4 גולדן אסטר. וויר.
פיערטעליהריג 2 גולדן אסטר. וויר.

פיריס אויסלאנד
גאנציהריג 9 טאלר. — קר. אן. וויר.
האלביהריג 4 טאלר. 50 קר. אן. וויר.
פיערטעליהריג 2 טאלר. 25 קר. אן. וויר.

Nr. 91 זיעבצעהנטער יאהרגאנג בודאפעסט, פרייטאג דו אב התרמ"ה. Budapest 7. August 1885.

קריעג אדער פריעדען?

אין דער וישצונג דעם ענגלישען אבגעזאנדטן פאם 4־טען דיזעס האט לארד סאלסבארי ערקלערט, אז דיא אלגעמיינע לאגע דער דינגע אין גאנזעם דיא אלגעמיינע אינטערעסן דער גרויסן מאכט אין אירופא, דיא אינס אינדיזשן אונד אינדיזשן אונד אינדיזשן אונד

דאס פאסטמייסטערסטאבטערבען, דאס ער ניכט נור אלס מיטגלי אונד אינבעשריבלך שאן, זאנדערן אויך אלס וואהרהאפט עדלעס אונד מיט זעלטענעס פערשטאנדע בעגאבטעס מאדבען קענען לערנען. האסטע זין גאנצעס הערין געפאנגען געגאמען, ער ערלאבטע דאס מאדבען, דאס ער פיעל צו זעהר לייבטע אונד אבסעטיג, אלס דאס ער עס צו זיינער גאלעבענען האסטע מאכען וואלען, אלס זיינע ברוטו. אונד אלס זאוואהל זין מאלערישער פאטער אלס אויך דער גאנצע האף פערזוכע מאכטען, איהן פאן זיינער ברוטו צו טרענען אונד איינע עהע אונמאגליך צו מאכען, אילטע ער שליינגסט נאך א ו י ס ס ע ע אונד איינע שטונדע נאך וואר אנקינפט וואר דיא פאסטמייסטערס-טאכטער צוד — ערצהערצאלן פאן אסטערייך געוואהרען.

דאס געשאה פאר 63 יאהרען. דער ערצהערצאלן האסטע איינען לאנגען שווערען קאמפף צו בעשטעהען, ער וואהרד פאס האפ איינגעשלאפען, פאן זיינער פרוא וואלטע מאן נאטירליך ניכטס וויסען. דער ערצהערצאלן ערשיין עס ערבאר מאנגלד, ער צאג זיך אין אין קלייניגס שווייגער דארבען אונד ניכטס מאנגטע איהן זין דייגעס עהעלייבס גלוקק פערליידען.

דיא פערזוכונג טראט דאנן אן דיא יונגע פרוא הערן. דיא גלאנצענדעסטען פערשפרעכונגען וואהרען איהר געמאכט, דאס וא דען ערצהערצאלן פערלאססע, אלס פערשפרעכונגען גיכט פרוכטבען גרייפ מאן צו אללערליא דראהונגען, דאך וועדער דאס איינע נאך דאס אנדערע פרוכטבעטע זיא בלייבע דיא שריפט אינד לייבענדע גאטטען דעס ערצהערצאלן יאהאנן פאן אסטערייך.

פעלע פעלע יאהרע וואהרען פערפלאססען. איין דען טראגן אסטערייכס גלאנצטע 13 יאהרע שפאטער דער אלטעסטע ברודער דעס פערבאנבטען ערצהערצאלן, וועדער 13 יאהרע שפאטער, אין אינער דראנגפאללען פעריאדע, פערלעס דעמער פרייוויללע דען טראן אונד איבערליעס איהן זיינעס ברודערזאהן, איינעס האכהערצגען אונד דאכזונגען יונגלינג.

אונד אלס איך דיא בראנדענבען וואגען גלעגנט האטטען, דיא אנפאנגס דען טראן דעס יונגען הערזוגאיוערס צו פערשלייגען דראהטען, דא שטאטטעט ער דעם פערבאנגטען ערצהערצאלן אינגען בעוך אב, דער גאנצע מאאד גאנגטע דיא אינסטיגע פאסטמייסטערסטאבטער זיינע לייבע טאגטע. ער בערעיט זיא אן זיינען האף אונד צוגעגעבען זיא פאר נאר פעלען אים.

דענן דיא גראפן מעראן — דענען טיטעל האטטע זיא שאן לאנגסט ערלאנגט — יאר אין מוסטער וויבליכער גיטע אונד אינפאר הייט. דיא אומגעבונג זונגעגטען דא, אונד דיא יונגע מיט איהר גנעשפראכען, וואהרען פאן איהרעס גייסטע אונד פערשטאנדע ענטצוקט.

אן דען האף אבער קאם זיא נאר זעלטען, זיא וואללטע נעמאנדען אים יונגע זין. דאפור אבער בעוכטען זיא וועדערהאלט דער גטיגע קאיזער אונד זיינע ענגגעלהאפט גטט פרוא.

זיט יאהרען שאן וואר דיא גראפין פאן מעראן וויטטוויע, אונד גין פאלגטע זיא דעם מאנגע איהרער לעבען אין דאס בעסטערע יענזיטס, וא עס קיינען אונגטערשיעד גיבט צווישען מענש אונד מענש. — —

דער פאנטאסטישעסטע ראמאן איגט וואהר־לך דאס לעבען ולבסט, דער דיכטער האטטע איהן ניכט פיהנער ערפינדען קאننען.

פערלאזונג

(1 דער 1860-ער לאזע.

בייא דער אם 1-טען יולי 1885 פאר־גענאמטענען ציעהונג דיעזער לאזע וואהרען פאלגענדע סעריען נעגאגען:

496 562 569 689 880 1003 1292 1639 1686 2167 2251
2578 2770 2974 3037 3592 3651 3662 3793 3836 4045
4077 4127 4468 4784 4868 5511 5655 5872 5909 5938
6128 6506 6523 6646 6666 6671 6889 6994 7092 7189
7223 7253 7259 7428 7874 7942 7952 8224 8237 8434
8616 8780 8956 9093 9264 9282 9487 9626 9773 9839
9898 10347 11019 11184 11262 11406 11553 11594
11614 11766 11982 12225 12437 12606 12670 12729
12770 12896 13072 13391 13407 13440 13603 13728
13892 14028 14105 14409 14792 14913 14983 15170
15234 15629 15816 15911 16311 16435 16459 16728
16952 17074 17180 17217 17280 17357 17407 17409
17431 17567 17629 17688 17851 17919 18070 18087
18113 18815 19210 19538 19820 19845 19899 19953.

☞ דיעזע ערזוכטען אינזערע געפרטען פרעגונגען מען אונד פרייונדע זיך מיט איהרען צישיפאנען גיר־ד, דעלט אן אינזערע רעדאקציאן צו וועגען.

אונד בישטען וויר דיא אדרעסע דיעזער וויא פאלגט אנצוגעבען:

יידישע פעסטער צייטונג
וואטצנער בולוואר נומער 29.

Jüdische Pester Zeitung
Waitzner-Boulevard Nr. 29, Budapest

נעשעפטסבערישט.

פעסטער־פרייז.

נעטרייד־נעשעפט. וויצען וואר געפעלען מעסט צו מארקט נעדראנגען דער פערקעהר וואר גוט, 12000 מעצ־ן וואהרען פערקויפט. —

ווייצען. (נייא) 100 מעצער 80,7 קילא 7,90 גולד. — 200 מעצרצען 80,5 קילו 7,80 גולד. — 100 מעצער־צענטנער 80. קילא 7,90 גולדען. — 400 מעצער־צענטנער 79,5 קילאגראם 7,90 גול. — (אלט) 150 מעצער־צענטנער 76,5 קילאגראם 7,80 גולדען. — פעסטער־באדען (נייא) 100 מעצערצ' 78,5 קילא 7,70 גולד. דעסטא (אלט) 1000 מעצרצטר 75 קילא 7,25 גולד.

ו ו י י ן ב ו ר ן ע ר (נייא) 600 מטרצ' 79 קילא' 7,55 גול. באששקאט (נייא) 300 מעצרצ. 78,7 קילא 7,90 גולדען. (אללעס פיר 3 מאנאטע.)

קארן 6,25—6,45 גולד.

האפער. (נייא) 6,10—6,20 גולד.

טערמינע־געשעפט. וויצען פיר דעצעמבער 7,63—7,65 גולד. האפער פיר דעצעמבער 6,08—6,10 גול. קוקורוץ פיר פיר מאיי־יוני 1886, 5,41—5,43 גולד.

ר ע פ ס (קאהל) 10½ — 11 גול. — פיר אויגוסט־סעפטעמבער 11—12,25 גולד.

פרעסבורגער שלאכטפיעהמארקט. דער אייפ־טריעב אייף דעם פרעסבורגער פיעהמארקט פאם 3-טען פ. מ. בעשטוב 1200 שטיק. דאפאן וואהרען 900 אינגאריש. — פאלגיש אינד 206 דייטש. דיא פרייז וואהרען: אינגאריש 57—63, פאלגיש —.— גולד. — אונד דייטש 60—64, גולדען. (אללעס פיר 100 קילא.)

ו ו י ע נ ע ר שלאכטפיעהמארקט.

דער אייפטריעב אייף דעם וויענער שלאכטפיעהמארקט אם 3-טען ד. מ. בעשטוב 3608 שטיק. דאפאן וואהרען: 743 אינגאריש, 1819 פאלגיש אונד 1046 דייטש. דיא פרייז שטעללטען זיך פיר 100 קילאגראם: אינגאריש מאסטכען 56—63.75 גולד. פאלגיש 54 — 60, גולד, אונד דייטש 57 — 64. גולד.

פראנטווארטליכער רעדאקטאר: מאקס סאבאלטשי.

כאָנכורז.

אינזערע געטרייע בענאטהונג איינען געפרי־טען לעהרער, דער דען אינטערריכט אים העראנ־שען אינגאריש אונד דייטשען צו ערטהיילען אונד איך דיא מאטריקעל צו פיהרען בעפאהונג איזט, דער יאהרעסגעהאלט בעטראגט 400 גולדען, געבעטס פרייער וואהנונג, רעפעקטיראנדע וואללען איהרע געוויכטיג געבעטס צוגעסטעלט לאנגסטענס ביז 30-טען אקטאבער אן דען געפערטטען אינזעגרען.

1—3 פאהאט אבראהאם, עדלא־סעגט־הייאדי.

אתרוגים, גרינע לולבים

אין שאנסטער מוזאלשאט, פערזעהען מיט ראבבי־נאט־צערטיפיקאט, פערזענדעט בילליגסט ביא דעצטייטיגער בעזטעללונג.

CHAIM FELDMANN in Triest.

דעפערענצען: טריעסטער אבגעראבבינער, שפע־דשאר אונד בריוול. 2—3

אפפערט.

אין אישאהרזיעטער ראבבינאטסגעריי־זע, דער שיחט ובודק וקוראה אונד מוהל אונד ערדר טכטיגער פאכבעטער איזט, דעם דייט־שען אונד אונגאריישען מאכטיג, 35 יאהרע אלט, ווינשט ענטשפרעכענדע אנשטעללונג. בריעפע אן דיא רעדאקציאן דיעזעס בלאטטעס אינטער א. צ.

פרוכט- אונד מעהל-פרייז-טאבעללע.

ווייצען (אלט)		קוואנטום פיר דעצטאל	פיר 100 קילאגראם
נאדד־אונגאריש	74	—.—	—.—
„	75	—.—	—.—
„	76	—.—	—.—
„	77	—.—	—.—
„	78	—.—	—.—
„	79	—.—	—.—
„	80	—.—	—.—
פעסטער־באדען	74	7,25 — 7,35	—.—
„	75	7,30 — 7,40	—.—
„	76	7,40 — 7,40	—.—
„	77	7,60 — 8,50	—.—
„	78	7,50 — 7,65	—.—
„	79	7,75 — 7,60	—.—
„	80	—.—	—.—
וויסענבורג	74	7,20 — 7,30	—.—
„	75	7,25 — 7,35	—.—
„	76	7,55 — 7,40	—.—
„	77	7,65 — 8,50	—.—
„	78	7,80 — 8,65	—.—
„	79	7,90 — 7,75	—.—
„	80	—.—	—.—
טהיס	74	7,35 — 7,45	—.—
„	75	7,50 — 7,40	—.—
„	76	7,60 — 7,50	—.—
„	77	7,70 — 7,60	—.—
„	78	7,65 — 7,75	—.—
„	79	7,75 — 7,85	—.—
„	80	—.—	—.—

פרוכט		קוואנטום פיר דעצטאל	פיר 100 קילאגראם
קארן אלט	72—70	6,40 — 6,60	
נייעס פוטער	60	5,85 — 5,40	
„ מארק	62	6,— — 6,80	
האפער	41	6,30 — 6,15	
קוקורוץ באנאטער ניי	75	5,70 — 5,65	
דעטטא אנדערע	73	5,60 — 5,65	
הייזע	—	—.—	—.—

	וויצען	פער דעצטאל		7,52
	„	פרוהיאהר		—.—
	„			—.—
	קוקורוץ	יולי־אייגוס		5,75
	נעיסטע			—.—
	האפער	פרוהיאהר		—.—
	„	דעצטאל		6,08
	דעסס	אייגוס־סעפ.		—.—

זאמ מעהל		
		g. kr.
נומער	0	16 80
„	1	16 20
דער זאק צו 100 קילאגראם	2	15 60
	3	14 80
	4	13 30
מיט זאק פרייאבאהן	5	12 60
	6	11 80
	7	10 0
	8	10 30
	8½	9 —
שפרוטים אדער מעהראדע פרעסהעפע		28 75
„ „ נייע		27 50

מרוז-טאבעללע פאם 4. אייגוסט

	g.	kr.
לאזע		
פאבריקלאזע צו 20 גולדען	—	24
פרעסבורגער לאזע 100 „	50	132
דרעסדנער לאזע 50 „	—	68
ווינדישגרעץ־לאזע 20 „	50	27
ווינדישגרעץ 20 „	50	37
ווינדישגרעץ־לאזע	—	123
אפפערן, מארק קיינע־לאזע	—	99
פרעמיענ־לאזע פרעסבורג	75	53
וועכסל־פאפיערע.		
אינגאריש קרעדיטגעלד 4%	—	99
דייטשע „ „ 5%	70	98
אפפערן־לאזע־גענען שפיטץ פרייס	50	108
אינגאריש פאפיר־רענטען	40	92
אינגאריש גרונדענטלאסטונגען	—	102
פרעמיענ־באנאפיר	75	102
דונענגרענזיש	—	101
גאליציש	25	101
באנאטיש	50	106
קרואטיש אונד סלאוניש	50	101
אינגאריש אונטענבאנ־אלטענען	25	147
וויענערקנב־אנלעהען־אלטענען	—	98
פאפאבריעפע דער אינגאריש־נאציאן		
קרעדיט צו 5% פרעצענט	75	101
דער אינגאריש־הונגאריש־נאציאן צו 5% פרעצענט	50	94
דער אינגאריש־אלגעמיינען באנק־קרעדיט־אנשטאלט צו 5% פרעצ.	75	102
דער וויענער־באנק 5% פרעצ.	—	99
„ נאר־אפפערן 5% „	—	99

	g.	kr.
גאלדקורז		
דוקאטען־אגיו	100	
דוקאטען	5	90
פפענינג־אינגאריש 8 גולדען נאלד.		
שטיק	9	91
דייטשע רייכסבאנקנאטען	61	55
20 מארק־שטיק	12	28
פאלניש יונגע	1	23
לאזע.		
1854-ער לאזע 4 פרעצענט שטאאטס־לאזע	128	25
1860-ער לאזע	139	50
דייטשע „ הארלעם	141	—
1864-ער לאזע צו 100 גולדען	167	50
דייטשע „ 50	167	—
אינגאריש פרעמיענ־לאזע צו 100 גולד.	119	50
פרעמיענ־לאזע	120	—
באדע דונענגרענזיש	43	—
פלאנדרן־לאזע	20	—
קרעדיט־לאזע	178	—
קלאר־לאזע	43	50
דאנאו־דאמפפשיף־גאזעל־לאזע	113	—
אינגאריקע־לאזע	18	75
קונלמענטשפ־לאזע צו 10 גולדען	19	—
קראקאוער לאזע 20	17	75
אלגעמיינע־לאזע 40	42	50
פאלנע־לאזע 40	40	50
וויאלנע־לאזע 10	18	50
מאלנע־לאזע 20	51	25
ומלאצנער־לאזע 20	23	—
פפ־נענגאאס לאזע 40	48	25

Eigenthümer Wittwe Frau M. REIS. Verantwortlicher Redacteur MAX SZABOLCSI. Budapest, 1885. Druck von Sam. Márkus, Grosse-Kronengasse Nr. 23.

פערשלעפּט ווערדן. אין ערסטער ריהע זעט נאַטירלעך אויפלעזן אונד דיא אסערדינאַרישן האַפּנשטאַרטע (טריעסט, פאַלא, פּאַמע אונד דיא דאַלמאַטיניישן האַפּנשטאַרטן) דיא מיט מאַרזעלי אינען רעגן פערלעהר אינטערהאַלטן. אינטע רעסאַרט אונד דיעזע האַבען זיך דענן איך פאַן מאַרזעלי זאַמזאַמען הערמעטיש אבגעשפּערט. דיא ביזהעריגען פערטישיגספּערוזכע דער בעהאַרדען ערלאַרען זיך דאַהין, דאַס פּראַנגרייך אים פאַרגען יאַהרע דורך דאַס איפטרעטען דער כאָלעראַ אין מאַרזעלי אונד טילאַן אייגען שאַדען פאַן איבער 300 מילליאָנען פראַנקס ערלישטען האַט.

* (סטערבען.) אונד זיינע פריינדע האַלטען מאַרגען נאַכמיטאַג אין דעם סעטשעניווייטהסהויז אייגען נאַשטעפרעגסט אונד דאַנן אייגע יטצוגג אַב, אין וועלכער דיא האַבבינער, פאַרבעטער, פאַרשטעהער אונד זאַנסטיגע עהרענשטעלדען בעזוטעט ווערדען זאַללען. פאַן דעם אישפרינגלינגען איסשיס געהאַט קיין איינציגער מעהר דער קאַמפּאַניע אַן. דיא אנשטאַרינגען מיטגלידער, וויא דר. קאַמפּאַלטי, גלעלערי, זשענגערי, פּירעדי אונד זיי. זונד נאַמלוך אויסגעשריעען, דיא אנדערע האַלפטע אבער וויא אילאַקי, כנאַפּפלער אונד אנדרעע בעפינדען זיך דערציט — אים געפאַנגנישסע. דיא שטאַטשען דער סטערעגינגעמינדע אבער בעפינדען זיך נאַך אימער בים ראַבבינער־סעמינאַר אונד בין דיא ראַבבינערשולע איהר נוטאַכטען גיכט אבגעגעבען האַט, ווירד דיא „נייפּסטער רעליגיאָן" איך גיכט נאַכגעעסאַירט ווערדען. דאַס סעמינאַר מאַנע אַזאַ וואַהל איבערלעגען. דאַס עס אין זיינער מאַכט שעהט איינען שטיין דעם אנשטאַסעס אים אינגאַרישען יודענטהום צו גענפּערען, אָדער דען שטיין צו איינעם בעזיגע דערגייאַסטע צו לאַסטען.

* (דער קאַטהאָלישע גייסטליכע אַן אַרמענישע האַנדלונג.) פאַן דעם ווייס פערגאַנגענע וואַכע מיטטהויטען, דאַס ער מיט דער דאַרטיגען לערהערין אונד מיט דער מורבען. כאַסטע דורכגעגאַנגען איזט, האַט זיינען וועג גיכט — וויא מאַן אנפאַנגס פערמוטהעט — נאַך אמעריקא, זאַנדערן נאַך אבעראַנגאַנגען. וואַ ער זיינען גלויבען וועסעלטע אונד זיך מיט זיינער געליעבטען טריען דעם, דער זוביערע זעעלענהוהן עפּפּישע זיך אין אַרמענהאַוס גראַסען אנזעהענס. ער וואַר וויעפּאַרזעהענע דעם וושטפאַליאַער דייסטאַנסיאַהלקאַמטסעס, פּראַזידענט דער שטיער, בעמעסיגנגסקאַמטסיסאַן, דער אַסעסנטקאַמטסיסאַן אונד בעקליידעטע נאַך מעהרערע אנדערע עהרענאַמטער. איטער דער קיבסגעקאַסטע, דיא דער פּרוטעסטאַנטישע מאַטאַל געפּלינדערט האַט. גיכט עס אין אַרמענהאַוס קיים אייגען בייעדן, דען ער גיכטאַים מעהר מינדער נאַרמאַלפּטע בעטראַגט גע־שאַדיגט האַטטע. אין לאַנדמאַן, נאַמענס פאַדאַר האַט דען פערלוסט זיינעם פערמאָגענס פאַן 7000 בין 8000 פּ. צי בעקלאָגען.

* (ד ע ר ד ר ב ש י ט ע ר מ אַ נ ן.) דייזער דיא רעבעגען לייגט קראַנק דאַנינדער. זיא איזט אייגע זעהר געלעהרטע פרוי אונד וויס בעשייד אין דער טהעאָ. אין איהרעם בעטעט ווטצט איהר מאַן אונד שיט זונגעגד אייט דיא קראַנכע, דייזעל רעבעגען מערקט דיעם אונד פאַנגט אלס־באַלד דען בעבעלוערד: „רבות מחשבות בלב איש ועצת ה׳ היא תקום". פאַלגענדערמאַסען צו ערקלאַ־רען אין: זיינען דיא פרוי קראַנק אזום, האַט דער מאַנ פאַן איהר פיעל גערעגען אים הערצען דאַר־אַבער, וואַס פיר אייגע פרוי זיך געהמען מאַכ־טע, זיינען דיא דאַרגעדרליגענדע שטערבען אַלל־טע — אַללין דער ראַטהשלוסס נאַטטעס איזט: — „היא תקום". זיא דיא אים בעטטע קראַנק לייגט, שטעהט ווידער אויף.

* (אַ נ ב ה אַ ב ע נ ע ט ר ע פ פ ע ר) פאַן דען לאַנדן דער דאַנדיראַפּפּשיפּפּאַרטסטנע זעלדשאַפט זיזט אים דעם בין צום 1. יולי דייזעס יאַהרעס שטאַטגעראַבטען דרייסיג פערלאַזענען גיכט ווייניגער אלס 1011 טרעפּפער אינבעראַבען, ווערלכע צוזאַמען אייגען בעטראַג פאַן 158,500 פּ׳ דעפּאָזיטירען. אינטער דייזען אינבעראַבענען גע־ווינסטען בעפינדעט זיך אויך דער אייט דאַס לאַן 51492 עגטפאַלדענע הויפּטטרעפּפּער פאַן 52,500 גיל־דען, וואַרענד 1010 לאַנד מיט דעם קלייגסטען גע־ווין פאַן 105 גולדען איהרע בעהעבונג האַרגען.

הערצליכען דאַנק.

אין נאַנצער שטאַט פאַן בייעפּען, ווערד אייגעגלוג אין מיר אינשאַבבאַרער בעוויין וואַר־מער טהיילנאַהמע אונד סימפּאַטהיע, לייגט פאַר מיר. אין ווייז אונד אין פּראַנ נאַכען פיינדע אונד נאַנגער, בעראַנגט אונד אינבעקאַנגט אים דען פערשערענסטען גנענדען איהרען גלייזיג־שען אנאַלד מיינער פערלאַבונג הערצליכען אים דרוסק. אבער נעראַדע דיא נראַסע צאַהל דייזער נראַטולאַציאַנען מאַכט עס מיר ביינאַהע אינמאַגלך דייזע אנגענען אייסרגנגען אייגעגען צו בעאַנטוואָר־טען אונד מיינען וואַרטסטען אינגנסטען אונד אייפ־ריכטיגסטען דאַנק אייסצושפּרעכען. עס דייא מיר דענן נעשטאַטטעט, דייזע הערר אין דייזעס בלאַט־טע צו צו טהון, מיט דער צייטבעשטיגן פערזיכערונג דאַס דייזע ערהעבענדען בעוויזע דער טהיילנאַה־מע פיר מיך אייגען שפּאַרן בילדען ווערדען. מיינע בעשיידענע מהאַטיגקייט אים דייגנסטע אייגער מו־טען וואַכע גיכט גיר פאַרטזייטעטען, זאַגדיען, צו ערהאַלטען, צו פערדאַפּפּעלן אונד צו פערפיעלפאַכען, נעהמען דייא נאַכמאַרס מיינע פערהרטען פיינדע אונד נאַנגער. דייא זיך אלס גראַטולאַנטען אייג־שטעללטען, מיינען אללערהעראַלטסטען דאַנק אונד האַנדערהוס, אונד זייען דייא פערזיכערט, דאַס מיך גיכטס זאַ זעהר פריין ווירדע, אלס זייגען איך דייעס יערעס אייגענלען גנעגענאַבער פערזאַגלך בע־טהאַטיגען קאָנגטע. מ. סאַבאַלטשי.

אים מיר טהייערער האַנד ערהאַלטע איך דיא פאַלגענדע צייליען.

באַדען־באַדען דען 2־טען אייגוסט 1885.

מיין געליעבטער פריינד! זיט אייגען טאַגען האַבע איך אייגזעהען געלעגען. וואַס איך פריהער גיכט בעגרייפען קאָנגטע. אלס איך דיך נאַמלוך נאַך דייגער פאַמיליע פראַגטע, דיא אנטוואָרטעטסט דיא געלעבטער: „מיינע פאַמיליע איזט מיר נור צום טהיילע בעקאַנגט, דיא צאַהלט נאַך פיעלען טויזע־דען, אונד דאַך דיעבע איך יעדען אייגצעלגען אונד ווערדע פאַן יעדעם אייגצינער זאַ געליעבט, אלס אַב יעדער אייגצעלגע מיין אייגענער ברודער וואַרע." איך האַבע דיך, געליעבטער, דאַמאַלס גיכט פער־שטאַנדען ערסט דיא בריעפאַמטלונג, דיא דיא מיר צור פערפיגונג צו שטעללען דיא גיטע האַטטעסט, לייפּעריטע טיר אייגען קאַסטבאַרען קאַמטגנטאַר דייגער וואַרטע, דיא איך גנעמעהר נאַכען בעגרייפע. דיא האַטטעסט רעכט, מיין פריינד, אונד איך שאַטטע דיך גליקלך אונד בענידע דיך אים דייגע פאַמיליע, גייוויס אבער האַטט דיא עס פערדיענט, פאַן זיא פיעלען זאַ געליעבט אונד געאַכטעט צו ווערדען; ערווערבערסט דיא דאַך דייזע ליעבע מיט אייגער וואַרטע, דאַס איך גיכט נור אייגמאַל אַרדענטליך לוסט פערשפּירע, איפּפּרוכטיג צו ווער־דען. וויא אבער האַבע איך

העמצער היער" זאגט יעמעט דער וואלקערע שטאדטהיפטמאן אויף דען ערבלאסטען אנטסע מיטען צוגעגעבן. „פרהעם וואס־ארט אונס געפאנגנסס אבר, איגר הענען דיא אנדערן דרייסען עשוואס וואר־לען, דא לאסטעט זיא גיר דערין". דאך דיא דרייסען וואלטען נישט מעהר אלס זיא זאהען, דאס אידר מיסטער אונס געפאנגנס אבגעפירט ווירד, נאך־מען זיא דרייסאיס אינר קונגער וואלטע מעהר עשוואס וויסען פאן דעם אללר־נייעסטען „ריטעל־לען מארד". דיא גרעהר־האזאער האבען עס פרילך זאטט מיט דער מאללוטהונגען אונד וואהנונגען בלוטא־קלאנג. הערר קרעקרעטר אבער, דעם ווד אין־קראפטגעס בראוא צוריפען, האט ווהרלך דען אל־סטעל דאצו געפונדען, ווא אהנליכער דען אל־הונזען גלייך אים מיטע ערשטיקט ווערדען קאנן, וואהנזען אין דאנגנ.

* (אויסצייכנונג.) דער דאבנינער אונד דרישטע פרעדיגער דער לעמבערגער קולטוס־גמיינדע האט פאן זיינער מאאסגאב אין אנער־קענונג זיינעס פיעראהרונגען גמיינגלעגען ווי־קענס דען פרא־אנין־אזוף־רוסטראדען ערהאלטען.

* (אויינע הרענדע ענגטשיל דינונג.) כאגינן וויקטאריא פאן ענגלאנד, דיא אין מאוס מאנטעפארדע, אין דעם וואהנטעס ערעלס־טער בערישטונג אהרען בעסטען פיעלארען האט, דיא אבער טראגדעס ביא דעסטען לייבע־בענאנגנס נישט פערטרעטען וואר. לעס דורך אידר־רען ערסטען קאמטרהערן פאלגענדע ערקלארונג אין אנגלישען פרעדיגטס: „אהרע מאיעסטאט דיא קאנ־גין בעדויערט איטערארדענטליך, דאס זיא זיך אין פאלגע איינעס מיספערשטאנדניסעס אים דאס דער בעערדיגונג בייס לייבענבאנגנסס דעס ערלען־סיר מאוס מאנטעפארדע דורך אין מיטגלידער אידר־דעס הי־פשטאאטעס נישט פערטרעטען לעס. ווא דאס אידרע מאיעסטאט אידשפיגלך בעאבזיכ־טיגט האטטע." דיעזע ענטשולדיגונג איזט עבען זא עדרעגר פיר דען גראסען פערשטארבענען אלס פיר דיא גראסע קאנגין.

* (ויאס איזט דאס?) האסטע אינזער גראסער מאוס מאנטעפארדע אהנגן קאנג?, איזט ווילכע ווייזע איהן דיא ווידע פאן נעי־אלס ערהרען ווערדען, זא האסטע ער נעריכס מיט ווייגר גאנצען קראפט נעגען אינזע זאלבע אידס דערד פערדערונג פראטעסטירט. דיא נעי־אלטער גלייבענס־גנאססען האבען נאמלך בעשלאססען, דעם פערשטארבענען גראסען מענשענפרייזיגר אים גראבסטען פארט דער שטארט — אינזע שטאנדזילע אין דער שטאלל צו ערוויסכען אונד האבען אויך דיא אנדערן אלס דיא אינזע אין דער אנדאכט אים גלייכ־לאוטע אונד אין אלטע אנדאכטס־ווייזע אין דער אנדאכט אים